

ред. Андрія Козицького та Ігоря Підкови. – Львів : Літопис, 2007. – С. 29.

5. Кульчицький В. До питання про Галицький становий сейм (1775–1848 рр.) / В. Кульчицький // Наукові записки Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 1956. – Вип. 3. – Т. 38. – С. 65–71.
6. Лозинський М. Утворення українського коронного краю в Австрії / М. Лозинський. – Львів, 1915. – 75 с.
7. Pamiętniki urzędników galicyjskich / przygot. I. Homola, B. Łopuszański. – Kraków : Wydwo Literackie, 1978. – 450 s.
8. Пристер Е. Краткая история Австрии / Е. Пристер ; пер. с нем. – М. : Изд-во иностран. л-ры, 1952. – 509 с.

Питльована В.П. Повноваження і діяльність місцевого управління та судочинства в Галичині у складі Австрії.

Запропонована стаття присвячена періоду австрійського правління в Галичині під час якого було запроваджено нові підходи у сфері управління та самоврядування, встановлено нову судову систему, а також поширено австрійське законодавство.

Ключові слова: коронний край, магістрат, циркулі, дистрикти, кодекс, судова система.

Пытльованая В.П. Полномочия и деятельность местного управления и судопроизводства в Галичине в составе Австрии.

Предложенная статья посвящена периоду австрийского управления в Галичине во время которого были введены новые подходы в сфере управления и самоуправления, установлено новую судебную систему, а также распространено австрийское законодательство.

ключевые слова: коронный край, магистрат, циркули, дистрикты, кодекс, судебная система.

Pytlyovana V.P. Plenary Powers and Activity of Local Administration and Court System in Galicia as a Part of Austria.

The proposed article is devoted to the period of Austrian Administration in Galicia which was marked by new approaches in the fields of management and self-government, introduction of a new court system and expansion of Austrian legislation.

Key words: crown land, magistrate, counties (circles), districts, code, court system

Словська І. Є.

РАДЯНСЬКА МОДЕЛЬ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ (ЗА КОНСТИТУЦІЄЮ УРСР 1978 Р.)

УДК [342.53+342.553] (477) «1978/1990»

Постановка проблеми. Прийняття Україною Декларації про державний суверенітет України (16 липня 1990 р.) і Акта проголошення незалежності України (24 серпня 1991 р.) ознаменувало нову віху в історії нашої держави. Завдяки цим конституційним документам розпочався ґрунтовний перегляд існуючих правової системи, конституційного ладу, доктринальних наукових підходів до формування механізму держави і правового статусу людини й

громадянина. Теоретичною основою цих зрушень став критичний аналіз практики державного будівництва України періоду входження до складу СРСР. Безперечно, не варто відкидати усі досягнення конституційного права того часу, оскільки вони – частина нашої історії, яку, видозмінивши, можна пристосувати до сучасних реалій. На думку автора, більш недоречним є прагнення окремих державних діячів та «мужів від науки» нав'язати зарубіжні моделі державно-правових інститутів без їх поєднання із вітчизняними надбаннями.

Одним із принципів українського конституціоналізму є наступність конституційних ідей, тобто збереження базових елементів конституційної доктрини минулого та їх трансформація в сучасних умовах [1, с. 32]. Центральним елементом системи українського конституціоналізму є його історія, основними складовими якої є: 1) передумови, витоки становлення і розвитку конституціоналізму, зокрема вітчизняні та зарубіжні політико-правові вчення, практика державного будівництва, а також інші правові, політичні, економічні, соціальні, духовні фактори; 2) основні етапи та закономірності становлення і розвитку вітчизняного конституціоналізму; 3) найхарактерніші тенденції, напрями, форми та наслідки його становлення і розвитку [1, с. 45-46].

На підставі здобутків теорії конституціоналізму стає очевидним: сформувати ефективну модель державної влади можна лише з урахуванням багатовікової історії вітчизняного державотворення та прагнення української нації, усього Українського народу зреалізувати право на самовизначення.

Головним досягнення чинної Конституції України є поєднання вітчизняних державотворчих традицій (збереження Рад як представницьких органів і Верховної Ради України як органу законодавчої влади, попередній адміністративно-територіальний устрій і форму держави) [1, с. 42] із зарубіжними зразками демократії (інститутом Глави держави, ідеологічною і політичною багатоманітністю, запровадженням спеціалізованих органів парламентського контролю – омбудсмана і Рахункової палати, місцевим самоврядуванням як окремою гілкою публічної влади тощо).

Зауважимо, очевидним є нетотожність сучасних представницьких органів влади й радянських аналогів. Тому метою даного дослідження є з'ясування особливостей радянської моделі представницьких органів і тих їх ознак, які успадкували сучасні Верховна Рада України і місцеві Ради як органи місцевого самоврядування.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми.

Складовою дисертаційних досліджень українських науковців з питань вітчизняного парламентаризму є теоретико-правовий аналіз представницьких органів державної влади періоду входження України до складу СРСР. В. С. Журавський (2, с. 16, 18) та Г. С. Журавльова (3, с. 14-15) дійшли однакових висновків, що практика представницьких органів радянської доби, насамперед найвищої ланки системи цих органів, об'єктивно була продовженням світової

історії політичного представництва народу через обрані органи влади. Згадувана практика еволюціонувала від несприйняття, відторгнення парламентаризму як політико-правової ідеології і юридичної теорії.

Особливості правового статусу Рад в контексті становлення Верховної Ради України як єдиного законодавчого органу аналізували В. М. Шаповал [4, с. 21-23], Л. Т. Кривенко [5, с. 33-34, 39-40], О. М. Бандурка, Ю. Д. Древаль [6, розділ III], Ю. С. Шемшученко, О. М. Мироненко, В. Ф. Погорілко, О. Ф. Фрицький, Л. Є. Горьовий, В. М. Кампо [7, розділ V], П. С. Кислий та Е. Р. Рахімкулов [8, с. 19-20] й ін. Автори зауважують всевладність вищого представницького органу – Верховної Ради Українського РСР – у законодавчій, установчій, судовій сферах [5, с. 40], його субординаційні зв'язки з місцевими представницькими органами [4, с. 22], формальність радянського народовладдя і виборчого права [6, с. 138], імперативний мандат депутатів Рад усіх рівнів та виконання депутатських повноважень, не пориваючи службової чи виробничої діяльності [7, с. 162, 164], безпідставність заяв про радянський парламентаризм [8, с. 20].

Проте, більш доцільним видається дослідження першоджерел – безпосередньо тексту Конституції УРСР 1978 р., монографій та підручників того часу. Такий підхід у вивченні проблематики, що є предметом даного аналізу, дозволить підсумувати власні узагальнення перспективності радянської моделі державного владарювання для сучасної практики державотворення.

Виклад основного матеріалу. Конституція УРСР 1978 р. продовжила державотворчі традиції попередніх Основних Законів 1919, 1929, 1937 років. Документ закріплював марксистсько-ленінську концепцію розвинутого соціалізму; народовладдя за провідного становища робітничого класу і керівної ролі Комуністичної партії; повновладдя і єдність системи Рад як політичної основи союзнаї республіки; демократичний централізм; соціалістичну законність тощо [9, с. 44, 52]. Конституційний лад функціонував відповідно до принципу «в радянській державі вся влада в цілому є самоуправління народу», що сприяло реалізації єдиної державної влади в усіх сферах суспільного життя [10, с. 134-136].

Ідеологи радянської політичної системи стверджували: сутність Основного Закону полягає у вираженні дійсного співвідношення сил у класовій боротьбі, закріпленні досягнень політично пануючого класу [9, с. 41-42]; забезпеченні пріоритетності соціалістичних засад організації держави й суспільства і лише як другорядних – принципів верховенства, стабільності, гуманізму [11, с. 6-13].

Такий підхід до Конституції, завданням якої є регламентування основ державного і суспільного ладу, правового статусу людини й громадянина, територіального устрою тощо, фактично нівелював світові демократичні досягнення – принцип розподілу влад, систему взаємних стримувань і противаг, ідеї парламентаризму, основні засади проведення виборів, рівність в

громадянських (особистих) правах незалежно від приналежності до громадянства та ін.

У тогочасній науковій літературі прямо наголошували: «Важливим конституційним принципом є нерозривна єдність демократії, дисципліни і відповідальності членів радянського суспільства» [12, с. 319]. Разом з тим визнавали, що «конституційні принципи типу суверенітету народу і суверенітету націй доти не можна називати принципами Конституції, поки Конституцією офіційно в якості таких не оформлені». Оскільки, на думку радянських вчених, «конституційні політико-правові принципи – це вихідні засади законодавчої бази формування і реалізації практичного політичного курсу держави і партії» [13, с. 40], стає зрозумілим реальний зміст ст. 2 Конституції УРСР 1978 р.: «Вся влада в Українській РСР належить народові. Народ здійснює владу через Ради народних депутатів ... Всі інші державні органи підконтрольні і підзвітні Радам...» [14, с. 158].

Найбільшою мірою Конституцію УРСР 1978 р. характеризує ст. 78, яка проголошувала єдність системи органів державної влади, вертикалі Рад усіх рівнів – Верховної Ради Української РСР, обласних, районних, міських, районних в містах, селищних та сільських [14, с. 179]. Вищим органом державної влади визнавали Верховну Раду Української РСР, правомочну вирішувати всі питання, віднесені Конституцією СРСР і Конституцією УРСР до відання республіки. Кількісний склад Верховної Ради Української РСР – 650 депутатів, які обирали Голову Верховної Ради та його чотирьох заступників. Сесії скликали двічі на рік. Вони склалися із засідань Верховної Ради, а також засідань постійних та інших комісій представницької установи, що проводилися в період між ними.

Постійно діючим органом Верховної Ради Української РСР і її підзвітним визнавали Президію Верховної Ради Української РСР, що функціонувала в період між сесіями до утворення новообраною Верховною Радою нової Президії. До її складу належали Голова Президії Верховної Ради, три заступники Голови, Секретар Президії та двадцять членів Президії Верховної Ради. Ст. 108 Конституції передбачала значний перелік повноважень вищого органу державної влади, серед яких: координація діяльності постійних комісій Верховної Ради; контроль за додержанням Конституції УРСР; тлумачення законів УРСР; керівництво діяльністю місцевих рад; скасування правових актів Ради Міністрів Української РСР, обласних, міських (міст республіканського підпорядкування) Рад у випадку їх невідповідності законам; призначення виборів до районних (міських) народних судів; прийняття до громадянства УРСР та надання притулку; здійснення помилування та видання актів про амністію громадян, засуджених судами УРСР; призначення і відкликання дипломатичних представників УРСР в іноземних державах і при міжнародних організаціях тощо.

У період між сесіями з наступним поданням на її затвердження Президія Верховної Ради могла приймати зміни до чинних законів; утворювати області;

за пропозицією Ради Міністрів Української РСР утворювати і ліквідувати міністерства та державні комітети; за поданням Голови Ради Міністрів Української РСР звільняти з посади та призначати окремих осіб зі складу Ради Міністрів Української РСР.

У разі необхідності Верховна Рада Української РСР володіла правом створювати слідчі, ревізійні та інші комісії з будь-якого питання, віднесеного до відання УРСР.

Верховна Рада Української РСР як вищий орган державної влади здійснювала контроль за діяльністю усіх підзвітних їй державних органів.

Порядок функціонування Верховної Ради Української РСР та її органів визначали Регламент Верховної Ради Української РСР та інші закони, прийняті на основі Конституції УРСР (гл. 12) [14, с. 181-188].

Отже, вищими представницькими органами держави визнавали Верховну Раду Української РСР та Президію Верховної Ради. Вони наділялися усією повнотою влади у правотворчості, вирішенні найважливіших питань зовнішньої і внутрішньої політики, формуванні та необмеженому контролю за діяльністю інших державних органів, можливості розгляду запитів, віднесених до відання останніх тощо. Підтвердженням такого висновку слугує теза: «Всі органи механізму соціалістичної держави похідні від вищих представницьких органів державної влади і займають щодо них підпорядковане становище» [15, с. 317-318].

Разом з тим, видається справедливим зауваження, що Верховна Рада Української РСР та Президія Верховної Ради Української РСР підпорядковувалися союзним вищим представницьким органам влади. Їхні форми діяльності та зміст правових актів – дублювання порядку організації і функціонування Верховної Ради СРСР та Президії Верховної Ради СРСР. Тому, конституційне положення «уся повнота влади» – поняття відносне.

Основний Закон УРСР 1978 р. проголошував місцевими представницькими органами обласні, районні, міські, районні в містах, селищні, сільські Ради народних депутатів, які вирішували усі питання місцевого значення, керуючись загальнодержавними інтересами й інтересами територіальної громади. Виконавчі комітети місцевих Рад скликали сесії не менше чотирьох разів на рік. Постійні комісії з числа депутатів попередньо розглядали та готували питання, що належали до відання Ради, а також сприяли проведенню в життя її рішень, актів виконавчих комітетів та вищестоящих органів державної влади і управління, контролювали діяльність державних органів, підприємств, установ та організацій [14, с. 192-194].

Зауважимо, нині і Верховна Рада України, і місцеві Ради є представницькими органами. Проте, вони представляють окремі, незалежні одна від одної, гілки публічної влади – законодавчу як складову державної і так звану муніципальну. Сучасні представницькі органи не позбавлені деяких основних ознак своїх попередників, хоча й не формують ієрархічної системи. Варто з'ясувати, які саме властивості представницьких органів радянського

періоду, навіть формально закріплені, стали після проголошення незалежної Української держави справжнім надбанням вітчизняного конституціоналізму.

1. Представницький характер, тобто формування колегіального виборного органу на засадах загального, прямого, рівного виборчого права. Його склад становлять представники всіх (переважної більшості) закономірних для суспільства соціальних інтересів – національних, соціально-демографічних, територіальних тощо. Це дає можливість ухвалювати правові акти з урахуванням інтересів різних соціальних груп.

2. Відповідальність перед народом – отримавши депутатський мандат, члени представницьких органів є політично та юридично відповідальними (конституційно-правова відповідальність) перед виборцями. На жаль, нині єдиним дисциплінуючим засобом впливу на поведінку народних депутатів України, та й то попереджувального характеру, є пам'ятка про їх можливе непереобрання до складу парламенту наступної каденції. На відміну від парламентаріїв, для яких накази виборців і дострокове припинення повноважень відійшли в минуле, депутати місцевих Рад й надалі зобов'язані звітувати перед громадою та можуть нею бути відкликані за неналежне виконання обов'язків в якості її представників [16, ст. 2, п. 1 ч. 1. ст. 5, ч. 2 ст. 10].

3. Верховні представницькі органи – абсолютний аналог нині відсутній, є праобразом Верховної Ради України. Спільною рисою цих органів державної влади є виконання унікальної для інших елементів державного апарату законодавчої функції. Основним процесуальним документом, на підставі якого функціонують Верховна Рада радянської доби та сучасної України, є Регламент. Порядок прийняття законів здійснюється шляхом реалізації певних процедур (етапів) законодавчого процесу з остаточним ухваленням редакції нормативно-правового акта простою більшістю голосів. Верховна Рада Української РСР і парламент України є структурованими представницькими інституціями, оскільки до їх складу належать керівні та робочі органи: Голова Верховної Ради та його заступники (керівні органи), постійні і тимчасові комісії. У зазначених представницьких органах сесійні форми роботи поєднуються з реалізацією повноважень комісій та депутатів [17, ст. 9, 47, глави 15-22].

4. Місцеві представницькі органи УРСР як елемент нижньої ланки представницьких органів державної влади, дещо видозмінивши конституційно-правовий статус, нині функціонують як органи місцевого самоврядування окремих адміністративно-територіальних одиниць. Місцеві Ради радянського періоду та сучасної України формуються шляхом проведення виборів. Вони вирішують питання місцевого значення, функціонуючи за принципами колегіальності, гласності, поєднання загальнодержавних і місцевих інтересів, приймають обов'язкові до виконання рішення. До складу місцевих Рад і нині належать виконавчі комітети, крім обласних і районних Рад, та комісії. Депутати місцевої Ради здійснюють повноваження, не

пориваючи з виробничою або службовою діяльністю [18, ст. ст. 4, 10, 45-48, 51-54; 16, ст. 6; 19, с. 340-343; 20, с. 8-15; 21, с. 170-176].

Висновки. Аналіз представницьких органів радянського періоду виявив суттєві розбіжності у їх правовому статусі в порівнянні із сучасними аналогами. Проте, не дивлячись на несприйняття парламентаризму, принципу розподілу влад, визнання єдино вірної комуністичної ідеології та інших класових догм тогочасної науки державного права, можна зауважити окремі елементи, хоча й у дещо зародковому стані, майбутніх демократичних державно-правових інститутів. Серед них варто відзначити виборний (представницький) характер органів держави, їх відповідальність перед народом як джерелом влади, елементи назви, структурованості, повноважень та форм діяльності.

1. Словська І. Є. Український конституціоналізм : основні етапи становлення і розвитку : дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.02. / Грина Євгенівна Словська. – К., 2004. – 213 с.
2. Журавський В. С. Теоретичні та організаційно-правові проблеми становлення і розвитку українського парламентаризму : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права ; історія політичних і правових учень», 12.00.02. «Конституційне право» / В. С. Журавський. – О., 2001. – 39 с.
3. Журавльова Г. С. Конституційні засади становлення і розвитку парламентаризму в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.02. «Конституційне право» / Г. С. Журавльова. – Х., 1999. – 19 с.
4. Шаповал В. Парламентаризм в Україні : пошуки парадигми чи рух до нового? / В. Шаповал // Віче. – 1997. – № 5 (62). – С. 14-24.
5. Органи державної влади України : Монографія / За ред. В. Ф. Погорілка. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2002. – 592 с.
6. Бандурка О. М. Парламентаризм в Україні : становлення і розвиток: Монографія / О. М. Бандурка, Ю. Д. Древаль. – Х. : Ун-т внутр. справ, 1999. – 288 с.
7. Український парламентаризм : минуле і сучасне / За ред. Ю. С. Шемиченка. – К. : Парламентське вид-во, 1999. – 368 с.
8. Кислий П. С. Народний депутат України : представник влади народу / П. С. Кислий, Е. Р. Рахімкулов. – К. : К.І.С., 2002. – 98 с.
9. Советское государственное право : Учебник / Отв. ред. Е. И. Козлова. – М. : Юрид. лит., 1983. – 496 с.
10. Барнашов А. М. Единство власти и его воплощение в государственном строительстве в СССР / А. М. Барнашов ; Ред. А. И. Ким. – Томск : Изд-во Томск. ун-та, 1979. – 142 с.
11. Лучин В. О. Источники советского государственного права / В. О. Лучин. – Куйбышев : Куйбышев. ун-т, 1976. – 234 с.
12. Кондуфор Ю. Ю. История СССР : Поступающим в вузы / Ю. Ю. Кондуфор. – 5-е изд. – К. : Выща шк. Головное изд-во, 1988. – 343 с.
13. Степанов И. М. Конституция и политика / Отв. ред. Ю. А. Тихомиров. – М. : Наука, 1984. – 176 с.
14. Конституція (Основний Закон) Української Радянської Соціалістичної Республіки від 20.04.1978 р. // Конституції і конституційні акти України. Історія і

сучасність. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – С. 156-202.

15. *Теория государства и права* / Под ред. К. А. Мокичева. – М. : Юрид. лит., 1971. – 632 с.
16. *Про статус депутатів місцевих рад* : Закон України від 11.07.2002 р. : станом на 15.05.2011 р. / Верховна Рада України [Електронний ресурс] – 2 с. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
17. *Про Регламент Верховної Ради України* : Закон України від 10.02.2010 р. : станом на 15.05.2011 р. / Верховна Рада України [Електронний ресурс] – 10 с. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
18. *Про місцеве самоврядування в Україні* : Закон України від 21.05.1997 р. : станом на 15.05.2011 р. / Верховна Рада України [Електронний ресурс] – 5 с. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
19. Ильинский И. П. *Государственное право зарубежных социалистических стран* : Учебник / И. П. Ильинский, Б. А. Страшун, В. И. Ястребов ; Отв. ред. И. П. Ильинский. – М. : Междунар. отношения, 1985. – 464 с.
20. Иванова В. И. *Высшие органы государственной власти социалистических стран* : Учеб пособие / В. И. Иванова. – М. : Ин-т дружбы народов им. П. Лумумбы, 1973. – 87 с.
21. *Государственное право зарубежных социалистических стран. Учебник* / Под ред. В. Е. Чиркина, Б. Н. Топорнина. – М. : Высш. школа, 1976. – 270 с.

Словська І.Є. Радянська модель представницьких органів влади (за Конституцією УРСР 1978 р.)

Анотація. Автор досліджував конституційно-правовий статус представницьких органів державної влади радянської доби (за Конституцією УРСР 1978 р.). Зауважує: сучасні представницькі органи успадукували від радянських аналогів виборний (представницький) характер, відповідальність перед народом як джерелом влади, елементи назви, структурованості, повноважень та форм діяльності.

Ключові слова: представницький орган влади, Верховна Рада, система Рад, народовладдя.

Словская И. Е. Советская модель представительных органов власти (по Конституции СССР 1978 г.)

Аннотация. Автор исследовал конституционно-правовой статус представительных органов государственной власти советской эпохи (по Конституции СССР 1978 г.). Отмечает: современные представительные органы унаследовали от советских аналогов выборный (представительный) характер, ответственность перед народом как источником власти, элементы названия, структурированности, полномочий и форм деятельности.

Ключевые слова: представительный орган власти, Верховный Совет, система Советов, народовластие.

Slovska I. Soviet model of representative authorities (according to Constitution of USSR in 1978)

Annotation. Author studied constitutionally legal status of authorities of soviet days' governmental power (according to Constitution of USSR in 1978). He emphasizes: modern

representative organs inherited elective (representative) character from soviet analogues, principle of liability to nation as source of power, elements of name, structuredness, plenary powers and forms of activity.

Keywords: representative organ of power, Supreme Soviet, system of Soviets, democracy.

Ходак Т. М.

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПОГЛЯДИ ВОЛОДИМИРА ЛЕВИНСЬКОГО

УДК 340.12

Актуальність теми. Після проголошення незалежності України та затвердження демократичних принципів у її повсякденному суспільно-політичному житті стало можливим дослідження теоретичної спадщини видатних представників української політичної думки, які через свої ідеологічні міркування за часів існування комуністично-тоталітарного режиму на десятки років потрапили під заборону дослідження та об'єктивної оцінки. Тому для вітчизняних науковців залишаються актуальними завдання персоніфікації політичної історії України, наукове осмислення політичних ідей і концепцій, дослідження суспільно-політичної діяльності багатьох українських мислителів, імена яких донедавна замовчувалися.

Метою статті є дати політологічний та правовий аналіз державотворчих поглядів Володимира Левинського.

Ступінь наукової розробки проблеми. Окремі аспекти партійно-політичної та науково-літературної діяльності окреслені у працях О. Босака, В. Головченка, О. Жерноклеєва, С. Злупка, Г. Касьянова, М. Олексюка, А. Павка, І.Патера, А.Портнова, С.Телешуна, М.Вівчарика, Я.Грицака, О. Добржанського, М. Кармазіної, та інших. Однак державотворчі погляди В.Левинського не стали предметом системного дослідження, не знайшли ґрунтовного висвітлення в науковій літературі.

Виклад основного матеріалу. Володимир Петрович Левинський (1880–1953 рр.) один із провідників і теоретиків Української соціал-демократичної партії Галичини і Буковини (УСДП), ідейний соратник та сподвижник Ю.Бачинського, В. Винниченка, М. Ганкевича, Л.Ганкевича, В.Старосольського, Л.Юркевича та інших представників української соціал-демократії першої половини ХХ століття.

Державотворчі та суспільно-політичні погляди В. Левинського формувалися під ідейним впливом М. Драгоманова і І. Франка, політичних концепцій багатьох європейських мислителів. Як ідеолог і активіст УСДП В.Левинський мав помітний вплив на розвиток українського соціалістичного руху в Східній Галичині, як публіцист, редактор партійних видань, науковець сприяв поширенню соціалістичних ідей на українських землях на початку ХХ століття, обґрунтував необхідність цілісного підходу до теоретичних і практичних аспектів розвитку соціального та національного рухів.